

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Latvian National Commission for UNESCO

30.03.2012 Nr.4.2./80

Rīgā

**Latvijas pilsētu un novadu pašvaldībām
Latvijas vispārējās izglītības iestādēm**

Par starptautiskās nedēļas „Izglītība visiem” rīkošanu no 2012.gada 23. līdz 29.aprīlim –

„Uzņēmīgs skolotājs izglītībai visiem”

Kopš 2001.gada pēc UNESCO iniciatīvas daudzviet pasaulē tiek rīkota Starptautiskā nedēļa „Izglītība visiem”, kuras laikā visas pasaules valstis tiek aicinātas pievērst īpašu uzmanību izglītības jautājumiem, tādejādi arvien apliecinot gatavību darboties globālo „Izglītība visiem” mērķu īstenošanai. Latvijā starptautiskā nedēļa „Izglītība visiem” tiek atzīmēta kopš 2003.gada, un šajā laikā esam pievērsušies jautājumiem, kas skar kvalitatīvas un iekļaujošas izglītības īstenošanu visos vecuma posmos, sākot no pirmskolas un beidzot ar pieaugušo izglītību.

2012.gadā UNESCO Latvijas Nacionālā komisija kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību un citiem sadarbības partneriem aicina visus interesentus starptautiskās nedēļas „Izglītība visiem (23. – 29.aprīlis) ietvaros pievērsties un analizēt **skolotāju lomu un iespējas ilgtspējīgas attīstības veidošanā un īstenošanā: Kādas ir skolotāju iespējas kļūt uzņēmīgākiem un piedāvāt savas prasmes plašākai mērķauditorijai, kā pārvarēt dažādos šķēršļus un ļauties jauniem izaicinājumiem, paplašinot savu mērķauditoriju, kādas papildus kompetences ir nepieciešams attīstīt, paplašinot skolotāju izglītojamo mērķauditoriju, ko šādas iespējas dotu pašiem skolotājiem, viņu skolēniem un sabiedrībai kopumā?**

Pēdējo gadu laikā Latvijā, kā arī citviet pasaulē izglītības sistēmā notiek straujas pārmaiņas, ko nodrošina informācijas tehnoloģiju ienākšana izglītībā, neformālās izglītības attīstība, sabiedrības novecošanās, tāpat arī svārstības un izaicinājumi ekonomikā un apkārtējā vidē. UNESCO uzsver, ka tieši izglītība paver iespējas rast inovatīvus risinājumus ilgtspējības problēmām vidē, ekonomikā un sabiedrībā. Skolas gatavību pārmaiņām nosaka spēja atvērt savas durvis daudzveidīgām izglītojamo vajadzībām, īstenot mūžizglītības principu un sekmēt iekļaujošas un kvalitatīvas izglītības attīstību. Latvijā, samazinoties izglītojamo skaitam skolās, samazinās arī skolotāju kontaktstundu skaits, īpaši Latvijas laukos. Skolu telpas bieži stāv tukšas gan pēcpusdienās, gan vakaros. Vienlaicīgi pieaug to pieaugušo skaita īpatsvars, kuriem nepieciešama palīdzība, apgūstot pamatkompetences, lai varētu sekmīgi iekļauties sabiedrības dzīvē un darba tirgū. Skolām būtu jāizvērtē iespējas iesaistīties plašākas mērķauditorijas, īpaši pieaugušo apmācībā. Izšķirošā loma šajā procesā ir skolotājiem, viņu uzņēmībai iesaistīties pieaugušo apmācībā, attīstot savas profesionālās prasmes un iemaņas mācīt un mācīties, tādejādi bagātinot savu pieredzi.

Mūsdienu mainīgajā pasaulē vairāk kā jebkad ir aktuāls sauklis – dzīvot mācoties, kas paredz mūžizglītības principa īstenošanu izglītībā. Blakus četriem 21.gadsimta izglītības balstiem: mācīties darīt, mācīties zināt, mācīties būt un mācīties dzīvot kopā, ir nostājušies jaunie balsti – mācīties mācīties, mācīties kļūt un mācīties pārveidot. Šie visi ir vērsti uz aktīvas pozīcijas paušanu un robežu . . .

nojaukšanu starp dažādām apmācības formām un vecumiem, uzsverot, ka jebkuras zināšanas un prasmes, kas iegūtas gan formālās, gan neformālās, gan informālās izglītības apguves procesā, ir vērtība. Bieži pieaugušajiem nākas atgriezties izglītības sistēmā, lai apgūtu jaunas zināšanas un prasmes, kas saistītas ar jauniem izaicinājumiem. Prasmīgi īstenojot mūžizglītības principu, uzņēmīgam skolotājam jāspēj strādāt gan ar bērniem, gan ar pieaugušajiem kā formālajā, tā neformālajā izglītībā, nodrošinot tiem nepieciešamās pamatkompetences, piemēram, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju, svešvalodu apguves, matemātikas un dabaszinātņu jomās. No skolotāju spējas aizraut, iedvesmot un iemācīt ir atkarīga turpmāka personības pilnvērtīga attīstība jebkurā vecumā gan realizējot sevi un savus talantus, gan iekļaujoties darba tirgū, gan veiksmīgi socializējoties.

Vienlaicīgi skolotājam pašam ir jāturpina mācīties, jāpieņem tie izaicinājumi, kurus rada bērnu, jauniešu un pieaugušo daudzveidīgās intereses un vajadzības, kā arī informācijas tehnoloģiju straujā ienākšana izglītības sistēmā, kas paver plašas iespējas kā saziņas formu un metožu uzlabošanai un starpdisciplināro saikņu starp mācību priekšmetiem veidošanai, tā arī savstarpējās sadarbības sekmēšanai ar citiem skolotājiem, skolas vadību un institūcijām ārpus skolas.

Skolas atvēršana plašākai mērķauditorijai, liek pārskatīt skolas līdzšinējās funkcijas un sadarbību ar citām pašvaldības, valsts, kā arī privātajām institūcijām. Skolu iesaiste pieaugušo izglītības īstenošanā var kļūt par jaunu piedāvājumu gan bezdarba problēmu risināšanā, gan finansējuma piesaistei skolotāju slodzes nodrošināšanā, gan arī mazo skolu saglabāšanai, tiem kļūstot par kopienu centriem.

2011.gadā, balstoties uz starptautiskās nedēļas „Izglītība visiem” reģionālo diskusiju rezultātiem, kas izcēla skolu lomu un iespējas pašvaldības ilgtspējīgas attīstības veicināšanā, un izvērtējot Sorosa Fonda Latvija iniciatīvas „Pārmaiņu iespējas skolām”, tika izstrādāts informatīvs materiāls „Pašu skola pašu valdībā: rīcības virzieni skolu ilgtspējīgai attīstībai pašvaldībās”, kas piedāvā vairākus risinājumus un idejas skolotājiem darbā ar pieaugušo auditoriju.

Aicinām šogad skolas un skolotājus, parādīt un atklāt tās labās prakses un pieredzes, kas ļauj skolotājus saukt par uzņēmīgiem mūžizglītības principa īstenotajiem, bet skolu par vietu, kur tiek nodrošināta izglītība ilgtspējīgai attīstībai. Aicinām Jūs līdz š.g. 13.aprīlim iesūtīt savus rakstus tīmekļa žurnālam www.skolasdiena.lv par Jūsu pieredzi un vērtējumu par skolotāja iespējām un pieredzi aktīvi iesaistoties mūžizglītības principa īstenošanā savā kopienā un vietējā sabiedrībā. Rakstus publicēšanai brīvā formā apmēram 1 lappuses garumā jāsūta uz e-pastu skolasdiena@lizada.lv.

Starptautiskajā nedēļā „Izglītība visiem” apkoposim labo pieredzi no visiem Latvijas reģioniem un izstrādāsim rekomendācijas Konsultatīvai Padomei „Izglītība visiem”, lai izskatītu jautājumu par skolu iesaisti pieaugušo neformālās izglītības nodrošināšanā.

Būsim pateicīgi par Jūsu atsaucību un aktīvu iesaisti starptautiskās nedēļas „Izglītība visiem” 2012.gada veidošanā un norisē! Ja Jums ir nepieciešama papildus informācija, vai radušies jautājumi, priekšlikumi par starptautiskās nedēļas „Izglītība visiem” rīkošanu, būsim Jūsu rīcībā!

Patiesā cieņā,

ģenerālsēkretāre

Dagnija Balčiņa